

Plenarhandling

A9-0169/2024

9.4.2024

BETÄNKANDE

om begäran om upphävande av Andris Ameriks immunitet
(2023/2090(IMM))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Gilles Lebreton

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT	3
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	6
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	7

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT

om begäran om upphävande av Andris Ameriks immunitet (2023/2090(IMM))

Europaparlamentet fattar detta beslut

- med beaktande av begäran om upphävande av Andris Ameriks immunitet från åklagaren vid avdelningen för samordning av korruptionsbekämpning vid den allmänna åklagarmyndighetens straffrättsliga avdelning i Riga, daterad den 24 maj 2023 och översänd samma dag av Republiken Lettlands riksåklagare, med anledning av ett straffrättsligt förfarande som ska inledas i Republiken Lettland, samt tillkännagiven i kammaren den 14 juni 2023,
- efter att ha hört Nils Ušakovs, å Andris Ameriks vägnar, i enlighet med artikel 9.6 i arbetsordningen,
- med beaktande av artiklarna 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och artikel 6.2 i akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet,
- med beaktande av artiklarna 29 och 30 i den lettiska författningen,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 21 oktober 2008, 19 mars 2010, 6 september 2011, 17 januari 2013 och 19 december 2019¹,
- med beaktande av artiklarna 5.2, 6.1 och 9 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A9-0169/2024), och av följande skäl:
 - A. Åklagaren vid avdelningen för samordning av korruptionsbekämpning vid den allmänna åklagarmyndighetens straffrättsliga avdelning i Riga har begärt att immuniteten för Andris Ameriks, en ledamot av Europaparlamentet invald för Lettland, ska upphävas, i syfte att inleda ett straffrättsligt förfarande mot honom för ett brott som består i tagande av muta före begäendet av en otillåten handling i tredje mans intresse genom utnyttjande av officiell befattning, i enlighet med artikel 320.4 i den lettiska strafflagen.
 - B. Under perioden från den 22 juli 2017 till den 17 september 2017 påstås Andris Ameriks, i egenskap av vice ordförande för stadsfullmäktige i Riga och därmed innehavare av en offentlig myndighetsbefattning i ansvarsställning, bland annat ha krävt en muta från den indirekte ägaren till ett minibustransportföretag motsvarande 50 % av de pengasummor

¹ Domstolens dom av den 21 oktober 2008, Marra/De Gregorio och Clemente, C-200/07 och C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579, tribunalens dom av den 19 mars 2010, Gollnisch/parlamentet, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102, domstolens dom av den 6 september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543, tribunalens dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, domstolens dom av den 19 december 2019, Jungqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

som företaget erhöll från Riga stad för passagerare som hade rätt till reducerade biljettpriser.

- C. Andris Ameriks valdes in i Europaparlamentet efter valet i maj 2019.
- D. Den påstådda överträdelsen rör inte yttranden som Andris Ameriks gjort eller röster som han avlagt under utövandet av sitt ämbete i enlighet med artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier.
- E. I artikel 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier anges att Europaparlamentets ledamöter på sin egen medlemsstats territorium ska åtnjuta den immunitet som beviljas ledamöterna i den medlemsstatens parlament.
- F. I artikel 29 och 30 i den lettiska författningen anges följande:
- ”Artikel 29
- Ledamöterna av Saeima får inte gripas och deras lokaler får inte genomsökas, och deras personliga frihet får inte begränsas på något sätt utan Saeimas samtycke. [...]
- Artikel 30
- Utän Saeimas samtycke får något straffrättsligt förfarande inte inledas och administrativa böter inte utkrävas mot dess ledamöter.”
- G. Å ena sidan kan parlamentet inte likställas med en domstol, och å andra sidan kan parlamentsledamöten, inom ramen för ett förfarande för att upphäva immunitet, inte betraktas som ”anklagad”².
- H. Syftet med den parlamentariska immuniteten är att skydda parlamentet och dess ledamöter från rättsliga förfaranden som rör verksamhet som bedrivs inom ramen för utövandet av det parlamentariska ämbetet och som inte kan skiljas från detta.
- I. I utredningen har det inte med säkerhet kunnat fastslås exakt var och vid vilken tidpunkt det påstådda brottet skulle ha ägt rum.
- J. Den gärning som läggs Andris Ameriks till last skulle ha begåtts 2017, och den lettiske riksåklagaren översände begäran om upphävande av immuniteten först den 23 maj 2023. Det ges ingen övertygande motivering för denna senfärdighet med att vidta åtgärder.
- K. Det framgår av domstolens rättspraxis att parlamentet har ”ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller vilken linje det avser att följa i ett beslut till följd av en begäran om att upphäva [...] immuniteten, på grund av den politiska karaktären hos det beslut det ska fatta”³.
- L. Samstämmigheten i dessa konkreta uppgifter ger upphov till allvarliga misstankar om en eventuell avsikt att skada Andris Ameriks politiska verksamhet, särskilt hans

² Tribunalens dom av den 30 april 2019, Briois/parlamentet, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

³ Domstolens dom av den 17 januari 2013, Gollnisch, T-346/11 och T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, punkt 59 och citerad rättspraxis.

verksamhet som ledamot av Europaparlamentet. På grundval av de upplysningar och förklaringar som lämnats i detta ärende, däribland svaren från Republiken Lettlands biträdande allmänna åklagare under samtalet med denne, råder det osäkerhet kring vilka uppgifter som begäran om upphävande av immuniteten grundar sig på, och förfarandet är behäftat med allvarliga tvivel, bland annat när det gäller motivationen bakom begäran om upphävande av immuniteten.

- M. Detta framstår därmed som ett fall där det kan antas att *fumus persecutionis* föreligger, det vill säga att det finns ”konkreta uppgifter”⁴ som visar att de ifrågavarande rättsliga åtgärderna har vidtagits i avsikt att skada Andris Ameriks politiska verksamhet, och därmed bland annat hans verksamhet som ledamot av Europaparlamentet.
1. Europaparlamentet beslutar att inte upphäva Andris Ameriks immunitet.
 2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till den behöriga myndigheten i Republiken Lettland och till Andris Ameriks.

⁴ Domstolens dom av den 17 september 2020, Troszczynski, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, punkt 26.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar på eget ansvar att han inte har mottagit några synpunkter från någon enhet eller person som ska tas upp i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	8.4.2024
Slutomröstning: resultat	+: 14 -: 1 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor